Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 157 (2190)
1937 onoi ijyyliiin 11
VOSKRESEENI
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde goorod, Centrsojuuziin, 19.

№ sen 10 mynge.

Moskvaagai partijna aktiiv—BK(b) P-iin Centraalьna Komiteedta nyxer Staalinda

BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedai Pleenymei dyngyydii zybşeze xelsexee suglarahan Moskvaagai bolьşeviiguudai organizaaciin partijna aktiiv bolbol paartiiin ba aradai inag voozdь Tanda, bolьşeviigai amarşalgii xyrgene.

BK (b) P-iin CK-ai pleenymeer haişaagdahan „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeekt bolbol ton jixe udxa şanartai dokymeent myn, tereenei byleg, zyil, myr byxeniiinь aguu jixe Soveed Konstituuciin bodoloor nebterehen baina, tereeniii zoxioogşonь, xyndete nyxer Staalin, Taa bolnot.

Bolxojoo baigaa Jixedeede Soveedai hungalta xadaa paartiiin byxii organizaacanuudai, byxii bolьşeviiguudai narin şalgalta bolxo tula tedeneer bolbol Soveed socialiis respyyblikenyydei Xolboonoi şine Konstituucii batalan abalgatai daşaramduulan, oronoigoo poliitikan baidalai erjiltii tolgoilon udaridaxa ujalgatai.

Ene narin şalgaltada Moskvaagai organizaaciin bolьşeviiguud byxii partijna xariuusalgataigaar beledxeze, eneeniii xyndeteigəər dyyrgexe ba soveedai oorganda aradai daisanuudii şurguulan tabixagyibdi geze, nyxer Staalin, Tanda naiduulna.

Socialiis xydəə azaxuin bytəəsii yrgexe ba bexizyylxe tuxai Centraalьna Komiteedai Pleenymei togtoomzii yge xelegyi doronь gyisedxeze, əəhediingəə praaktikan xydelmerieer xangaxiin tyləə Moskvaagai partijna organizaaca bolbol byxii xysəə xanduulna. Xydəə azaxuin bytəəsiin şanarii haizaruulxa, urgasii tyrgenəər deeşelyylxe şuxala ysloovii baiguulxaar CK-ai tabihan zorilgii moziin bolьşeviiguudai şiidxexe xeregtenь, goorodoi xytelberilexe yyrge tuxai, nyxer Staalin, Tanai mərtagdaşagyigəər hanuulaza zaahan johoor Moskvaagai organizaaciin bolьşeviiguud edibxiteigeer tuhalxa baina.

Gazarai oorganuudii şalgamal kaadranuudaar bexizyylxe ba kontrrevoliyycioono xorologşodoi tuilai muuxai xoroto xydelmerinь manai Moskvaagai moziin xydəə azaxuiji hyidxeze yrdihen, tereenei xoişolongii usadxaxa tuxai Tanai zaabariii Moskvaagai bolьşeviiguud dyyrgene geze, nyxer Staalin, Tanda partijna aktiiv naiduulna.

Socialiis gyrenei ilaltanuud ba xysenь urgaza ba xygzeze jabana. Zygəər, ene xadaa manai xiorxii ba heremzii balartuulxagyi, bidenei hanaa amaruulxagyi! Nyxer Staalin, manai xysete bolьşeviig paartiiin ynen saxiuulşadnь bidener baixabdi!

Manai xyse jixete Leenin—Staalinai paarti mandag!

Manai tyrelxi voozdь ba manai bagşa aguu jixe Staalin mandag!

BK(b) P-iin CK-ai ijyyniiin Pleenymei dyngyyd tuxai

Moskvaagai ba Leningraadai partijna aktiivai suglaanuudhaa

BK (b) P-iin Moskvaagai organizaaciin aktiiv bolbol BK(b) P-iin CK-ai ijyyniiin Pleenymei dyngyyd tuxai nyxer **Xryyşçevei** elidxelii duulaza zybşen xelseed tusxai rezoliyyce batalan abba.

—BK(b) P-iin CK-ai Pleenymeer haişaagdahan SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedai hungaxa hungaltiin dyrimei projeekt bolbol, Staalin Kontituuciin yre, azalşan oloniitiin poliitikan edibxiiin şine debzeltii, tedeniii gyreneigəə ypravleenida xabaaduulan xanduulxa ba xydelmerişen angiiin diktatuurii ulam byri bexizyylen xangaxa jabadal myn bolno.

SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedai hungaltada bolьşeviigşelen beledxexe, oloniitiin dunda ideejne-poliitikan xydelmeriii emxidxeze yrgenəər jabuulxa, oloniitetei barisaagaa bexizyylze tedenei urgaza jabaa poliitikan edibxiiinь tolgoilon udaridaxa ba soveedai oorganuudta aradai daisanuudai şurgan oroxo hedelgii butasoxixo xereg bolbol byxii partijna organizaacanuudai gol zorilgo myn geze partijna aktiivai suglaan toolobo.

Bolxojoo baigaa, azalşadai soveedai hungaltii tyges beled xelteigeer ugtaxa, ene hungaltii Leenin—Staalinai paartiiin xytelberilxii yyrgeer xangaxii, socialiizmai ba paartiiin aguu jixe xeregte xelberişegyigəər bejee ygehen erxim zonuudii soveedta hungaxaar oloniitii xyteleze xangaxii paartiiin byxii organizaacanuudii partijna aktiivai suglaan ujalgalna.

Aradai daisanuud bygedii yndehəərenь eliryylze butasoxixo jabadal bolbol soveeduudai hungaltii ilaltataigaar yngergexe, Staalinai Konstituucii bejelyylxe ba manai oronoi komuniizm oruu ilalta tygelderəər ulam saaşaa dabxixiin ysloovi bolno geze partijna aktiivai suglaan temdeglebe.

Oroohoto tariaanai kylьtyyriin yrehenei şanarii haizaruulxa tuxai BK(b) P-iin CK-ai Pleenymei togtoomzo bolbol kolxoozoi baiguulaltii ulam byri bexizyylxe, xydəə azaxuin azyiledberiiin şanarii haizaruulxa, 7 8 miliaard pyyd tariaa urguuldag bolgoxo gehen Staalinai zaabariii bejelyylxe jabadal—daişalxii programa bolno.

Leenin—Staalinai paartiiin Centraalьna Komiteedii, paartiiin ba aradai aguu jixe voozdь nyxer Staaliniii toirozo byxii partijna ba partijna bişe bolьşeviiguudai yş əə nigtaar zagsaaxii partijna aktiivai suglaan uriaalna.

* * *

Leningraadai partijna aktiivai suglaan bolbol BK(b) P-iin CK-ai ijyyniiin Pleenymei dyngyydii zybşen xelseed, BK(b) P-iin CK-ta—nyxer Staalinda amarşalgiin bişeg elьgebe.

Xyndete nyxer Staalin! Manai ilaltanuudai urgaxa byri daisanuud zebsegee xuriaaxa-haa baixa, xarin ulam xoro şaraa bugşuulza, paarti ba aradzondo esergyysexe temeselde xartai gegşiin muuxai onihoo zebsegyydii xereglede baixa gehen Tanai zaabari bolbol baidal deerehee eli gerşelegdene.

Manai orondo komuniizmiin baiguulalta ilaltataigaar xygzebe. Nyxer Staalin, Tanai geniaalna xytelberieer udaridag daza baigaa manai paarti ba aradai aguu jixe yysxel xydelmeriii haatuulza xenş şadaxagyi,—geze Leningraadai partijna aktiivai suglaan bişeg soogoo xelebe.

SSSR-ei CGK-ai DOLOODUGAAR ZARLALTIIN DYRBEDYGƟƟR SEESI

SSSR-ei CGK-ai DYRBEDYGƟƟR SEESI NEEGDEBE

Ijyyliiin 7-noi yder Kreemliiin jixe Ordon soo SSSR-ei CGK ai doloodugaar zarlaltiin dyrbedygəər seesi neegdebe. Ene seesi bolbol, Soveedai hunguuliiin xuuli—„Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Xolboonoi Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeektii zyblen batalza aguu jixe Soveed aradai dura zorigii gyisedxexe baina.

Tyyxete jixe xuralai delegaaduudai, ene zaal soo suglarza, Staalin Konstituucii batalan abhanhaa xoişo doloon hara yngerbe. Eneexen sagai xugasaa soo socialiis orondo aguu jixe ilaltanuud tuilagdahan baina. Tymer zam ba azyiledberiiin xojordugaar tabanzilei tyseb bolzorhoo urid gyisedxegdəə, geroilig poliaarniguud xoito pooliusii dailan ezeleze abaa, Soveedai sookolnuud Xoito Ameerika niidze oşoo. Urdamnai yzegdəə duuldaagyi byri jixe şine ilaltanuud xylieeze baina Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro jabaa xysen tyges Soveed arad bolbol şine baidalaa şuud baiguulza baina. Soveed Xolbooji tereenei xysen tygelder zamhaanь təəriyylxe xysen delxei deere baixagyi. Japoon-Germaaniiin faşiizmiin aagentnuud bolxo troocki-buxaarintanai ba bişeş şpioonuud, diversaantnuud, aluurşad butasoxigdohon ba esestee xyrter yndehəərəə usadxagdaxa. Socialiis oron bolbol Staalin Konstituuciin yndehəər soveedai hunguulida beledxeze baina. Ene seesi bolbol hunguuliiin yydii neehen SSSR-ei araduudai tyyxete ilaltanuudai gaixamşag xuudahan ba leetopisь myn.

SSSR-ei CGK-ai geşyyd bolbol arad zonoi naidaza tedeniii hungahan imagta xariuusalgii gynzegiigəər mederen Moskvaada suglarhan baina.

Byxii oron dotoroo yngergegdehen olon tymenei miitingnyydte tedener əəhedəə xabaadalsahan baixa. SSSR-ei azalşad bolbol ede miitingnyyd deeree Staalin Konstituuca dotoroo bagtahan socialiis demokratiizmiin aguu jixe ideej priincebii nebteryylxe, soveedta hungaxa hungaltii ynexəərəə arad zonoi hunguuli bolgoxo udxa şanartai ba zorilgotoi Soveedai hungaltiin dyrimei tolilogdohon projeektdo xaluun bajarii xyrgehen baina.

Seesi bolbol azalaa exilee. SSSR ei CGK-ai geşyyd huurinuudaa ezelebe. Moskvaagai azalşadai tyləəlegşed, azyiledberiiin oronuudai ba traansportiin staxaanovtan—ailşad zaal soo dyyren.

Loozdo—diplomaad koorpusai geşyyd. 19 çaas 15 minuuta. Nyxed **Staalin, Moolotov, Kaliinin, Kaganooviç, Voroşiilov, Andreejev, Mikojaa, Çybaarь, Kosioor, Ždaanov, Jezoov, Xryşçoov, Jaakovlev, Liyybçenko** preziidiymde jireze huubad. Xyxiyyn sengeleg obaaca xeden minuuta soo yrgelzelbe. Bulta bodno. „**Nyxer Staalin mandag**", „**Nyxer Staalinda Uraa**" g.m. bajarai xaşxaraldaan bolno.

Nyxer Kaliinin tyryyşiin yge xelebe.

NYXER KALIININAI YGE

Nyxed aa, Byxexolboonoi Onso VIII Xural bolbol 1936 onoi dekaabariiin 5-da SSSR-ei Konstituuca—Staalin Konstituucii batalan abahan baina. **(Yni udaan aplodismeent ba byxii zaalai ovaaca bolno „Staalin Konstituuca mandag" gehen bajar xyrgelgiin xaşxaraldaan zyg byrihəə bolno)**

Tereentei xamta VIII Xural bolbol əəriingəə togtooloor, „Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Xolboonoi Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii" zoxioon batalxii SSSR-ei CGK to daalgahan jyn.

SSSR ei CGK-ai preziidiym bolbol ene onoi ijyyliiin 1-nei zasedaani deere SSSR-ei CGK-ai preziidiymei komiisiin zoxioohon „SSSR-ei Jixedeede Soveed hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii" haişaagaad, SSSR-ei CGK ai doloodugaar zarlaltiin dyrbedygəər seesiiin yzemzede tabiza baina.

Tolilon niitelegdehen „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeekt bolbol Staalin Konstituuciin yndehəər zoxioogdohon, socialiis Exe oron myn bolxo SSSR ei byxii graazdanuudai Konstituuciin erxii dyyren xamagaalan batalna.

Nyxed aa, Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai geşyyd, SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai xuuliii xelsen batalxa, aguu jixe Staalin epooxodo taaramzatai xuuli bii bolgoxo—arad zonoigo urda iime jixe xariuusalgatai ba jixe xydelmeriii bidener xexe johotoibdi. (Yni udaan aplodismeent).

Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai dyrbedygəər seesiiin zasedaaniii neehen deere toolonob (Nerjeme aplodismeent).

* * *

Xolboonoi Soveed ba Yndehetenei Soveedai geşyyd tus tustaa duu ygelgəər seesiiin xelsexe zyil ba reglaamentii negen duugaar batalba. Seesi bolbol dyrimei projeekt tuxai elidxelii negedmel zasedaani deere sonosood, Xolboonoi Soveed ba Yndehetenei Soveedta tus tustanь zyblen xelsexe geze togtoobo.

Terenei hyyleer „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeekt tuşaa elidxelii nyx. J.A. Jaakovlev aplodismeentaar ugtagdan xebe.

Seesiiin exin zasedaani 20 çaas 40 minuutada xaagdaba. Ijyyniiin 8, Xolboonoi Soveed ba Yndehenei Soveed „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeekt tusaa elidxelii tus tustaa zyblen xelseze exilxe baina.

Nyxer J. A. Jaakovlevai elidxel tuşaa daguulan yge xelelge

Ijyyliiin 8-nai ygləənei zasedaani

Ijyyliiin 8-nai ygləənei zasedaani deere „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeekt tuşaa nyxer **J. A Jaakovlevai** elidxelii daguulan yge xeleze exilebe.

SSSR-ei CGK-ai xeden geşyydei duradxalaar seesi bolbol nyxer J. A. Jaakovlevai elidxelii daguulan yge xelelgiin gurimii daxin şineer zyblen xelsebe. Seesi bolbol urdateexi togtoomzoo helgeze, elidxelii zyblen xelselgii xojor palaatanuudai—xolboonoi soveedai ba yndehetenei soveedai negedemel zasedaani deere jabuulxa geze togtoobo.

Negedemel zasedaaniii nyxer **M. I. Kaliinin** neebe. Preziidiymei stooloi saana nyxed **Moolotov, Andreejev Çybaarь, Kosioor, Xryşçoov, Jaakovlev** ba bişed huunad.

USSR-ei Arkomsoveedai tyryylegşe nyxer **Liyybçenko** tyryylen yge xelebe. Nyxer **Liyybçenko** yge dotoroo Soveed gyrenei hunguuliiin xuuliii, byxii azalşadii bodoto deerenь hunguulida xanduulxa gehen gol zorilgotoi Staalin epooxiin tyyxete xuuli myn geze segnen xelebe.

—Ene hunguuliiin xuuliiin yndehəər manai oronoi azalşad bolbol Leenin—Staalinai aguu jixe xeregte esestee tultar ynen şudarga, paarti ba aradai erxim xybyydii soveedta hungaza şadaxa baihan tulada „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii" Soveed Ukraiiniin azalşad byrin haişaana,—geze nyxer Liyybçenko ygejəə dyyrgexedenь aplodismeent bolbo.

Eneenei hyyleer yge xelehen Kyibeşevei moziin gyisedkoomoi tyryylegşe nyxer **Polbiicin** bolbol tus xuuliii bejelyylxe xeregte soveedai xydelmerişedei daaxa jixeşeg xariuusalganuud tuxai togtozo xelebe.

UkraiinSSR-ei nauukanuudai Akadeemiiin Viice prezideent akadeemik **Şliixter** əəriingəə yge soo poliitikan heremzii şangadxaxa asuudal tuşaa xelebe.

Yge xelegşe nyxer **Isaajev** bolbol hunguuliii bodoto deerenь yngergexe, soveedai xydelmeriii şinelen tabixa, şine kaadrnuudii, ilangajaa yndehenei respyyblikenyydte, yrgemzelen deeşelyylxe tuxai xelebe.

Zabharlalgiin hyyleer yge xelegşe SSSR-ei prokuroor nyxer **Vişiinski** bolbol, socialiis xuuliii bejelyylxe xeregte syyd ba prokuratuuriin daadag yyrge tuxai togton xelexe zuuraa, syyd ba prokuratuuriin xydelmeriiin dutagdalnuudii zaaba.

—Aguu jixe Staalin Konstituuca ba hunguuliiin şine xuuli bolbol socialiis demokratii ba socialiis xuuliiin xysed dyyreneer xygzexe jabadalii xangana — geze nyxer Viişiinski ygejəə dyyrgebe.

Enenei hyyləər Gryziinei SSR ei CGK-ai tyryylegşe nyxer **Maxaraadze**, Xaarьkovoi moziin Pesçaanskiin selьsoveedai tyryylegşe nyxer **Batorçeenko** ba nyxer **Kaznaçeejeva** (Zyyn Sibiirь) yge xeleze zabharlalga bolbo.

SSSR-ei oboroonii bexizyylxe urihalamzaar Soveed oronoo ba kolxoozoi baiguulaltii ulam byri bexizyylje!

Respyyblike soo urihalamza taraalga

„SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe urihalamzii" manai xydelmerişen, kolxoozniguud ba albaxaagşad bajartaigaar ugtaza, manai SSSR oronoi oboroonoi xysii buuruulza, Ulaan Aarmiiin aguu jixe xyse şadalii huladxaxiin xoinohoo xoroto jabuulga xeze baihanaa balşiisa barigdaza SSSR-ei Jixedeede syydeer syydlegdeze buudan alagdahan şpioon, bandiiduud-aradai daisadta xariuu bolgon, əəhediingəə Exe oronoi oboroonii ulam jixeer byxizyylxiin tyləə urihalamzii edibxiteigeer zaxiza exilehen baina.

Ijyyliiin 9-ei yderei medeegeer manai respyyblike soo xamta 33969 xydelmerişed, albaxaagşad ba kolxoozniguud 6663 mingan tyxerigei urihalamza zaxihan baina. Zygəər Agiin, Bauuntiin, Jaruuniin, Olixoonoi ba Tynxenei aimaguud urihalamza taraalga tuxai medeegee ygəəgyi. Myn Bargazanai aimag medeegee buruugaar ygehen baigaa. Ene bolbol deere dursagdahan aimaguudai xytelberilegşedei tus aguu jixe poliitikiin udxa şanartai jabuulagada xaişa xeregeer xandaza baihaniiinь gerşelne.

Ulaan-Ononoi, Booxonoi, Zagarain, Zakaaminai, Xiaagtiin ba Selengiin aimaguudai kolxoozniguudai dunda urihalamza taraalgiin xydelmeri jabuulagdanagyi, kolxoozniguudai zaxilga tuxai jamarş medee abtabagyi.

Biçyyrei ba Kabaanskiin aimaguud „SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe urihalamza" zaxilgii emxiteigeer jabuulna. Ene aimaguudai zarim kolxoozoi kolxoozniguudai dunda urihalamza zaxilga dyyrgegdehen ba oiriin sagaa aimag soogoo urihalamza zaxilgii dyyrgexee baina.

Ijyyliiin 9-nei medeegeer Ulaan-Yde goorodoi azyiledberiin gazarnuud, organizaacanuudai xydelmerişed, albaxaagşadai urihalamza zaxilga 5 milioonhoo ylyy garahan ba zarim kolektiivuud urihalamza zaxilgii dyyrgeze baihan ba dyyrgexe boloo (Tymer zam, PVZ, ba bişenyyd).

Olon niitiin edibxii yrgeze, „SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe" urihalamza taraalgii emxiteigeer jabuulza oiriin sagaa byxii xydelmerişed, kolxoozniguud ba albaxaagşadii 100 proceent xabaaduulza, respyyblike soogoo urihalamza taraalgii amzaltataigaar yngergexe şuxala.

N. Ciibikov.

Gerei ezed-exenernyyd urihalamzii edibxiteigeer zaxiza baina

Ulaan-Ydiin Parovooz-Vagoonoi zavoodoi Komsomoolьsk gorodoogoi gerei ezed 35 exenernyyd „SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe urihalamzii" xamta 430 tyxerigəər zaxiba.

Myn gurbadugaar rajoonoi komunaalьna bairanuudai tahagta urihalamza zaxilga 2 yder soo yrgelzelze gerei ezed 31 exener 4530 tyxerigei urihalamza zaxiba.

T. A.

Ulaan-Yde urda jabana

Ulaan-Yde goorodoi azalşadai dunda ba azyiledberi, alban gazarnuudai kolektiivuudta 25 mingan xyn „SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe urihalamza" ijyyliiin 9-ei medeegeer xamta 5306425 tyxerigəər zaxiaad baina. Goorodoi zarim organizaacanuud urihalamza zaxilgaa dyyrgexe boloo. Zişeelxede; BMASSR-ei Gazar tariaalangai arkomaadai kolektiivai 66 albaxaagşad—28100 tyxerigei ba Ulaan-Ydiin modonoi zavoodoi xydelmerişed, albaxaagşad 157 xyn 23460 tyxerigei urihalamza zaxiba. Edener urihalamza zaxilgada byxii kolektiivoo 100 proceent xabaaduulza dyyrgexee baina.

Bolzorhoonь urda tylexeb

Bi, „SSSR-ei Oboroonii bexizyylxe urihalamzii" 700 tyxerigəər zaxiaad, tereenei myngii tusxaita bolzorhoonь urda tyleze dyyrgexeb.

A. Siitnikova

Ispaanidaxi froontnuud deere

Centraalьna froont

Respyyblikiinxid bolbol Taxoo myrenhee urda zygte baigaa Sijeerra, Syareoo ba Reeana dereeveniii ezelbe.

Medelьiin seektorte respyyblikiinxid bolbol Bataxenoosii ba 327 meetr ynder gazarii ezelbe. Centraalьna seektorte yimyyleeşed ijyyliiin 6-da abtahan poziicojoo heergenь abьiin hedelge xebe. Daisad bolbol ton olon samoliooduudii xereglehen ba tede samoliooduudanь jixe edibxi gargahan baina. Bryneetii ezemden abaad, byri uragşaa dabxiza jabaa respyyblikiin seregyydei erelxeg zoriglolgoor temesehen tulada daisanai aviaaeiin xyselelge ton baga yre ygebe. Respyyblikiinxid, şineeyyd poziiconuudii ezelen Gvadaraamhaa yngerze jabana. Ijyyliin 6-da respyyblikiinxidei ezelhen poziiconuudii yimyyleeşed ataakalbaş negiijiş ezelze şadaagyi. Respyyblikiinxid, byri şinenyyd xysetei poziiconuudii ezelen abba.

Urda froont

Posoblaanko seektorte respyyblikiinxid xeden poziiconuudii ezelbe. 25 kyn pleende abtaba.

Respyyblikiinxid bolbol, Alkaala La Reaalь seektorte dobtolgojoo xurdan teempeer yrgelzelyylne. Respyyblikiinxid, Alkaala La Reaaliiin baruun xoito rajoondo 7-8 kilomeetr uragşaa dabxiba. Yimyyleed jixe geegdelteigeer Pyeerto Lopees şiglen suxariba.

Main 17-do Ispaniiin respyyblikede Xyaan Negriineer tolgoilogdohon şine kabineed togtohon baina.

ZURAG DEERE: Niitiin xydelmeriin ba zam nebterelgiin miniistr Bernardo Xiner de las Riso („Respyyblikiin sojuuziin" geşyyn).

Xoito froont

Biskaajiin froont deere yimyyleeşed, respyyblikiin seregyydii tyrize xabşaza yrgelzelheer baina. Aleen, Tamaliin, Sorpreesa ba Marija geze koopito rajoonuudai ynder deere gazarnuudii ezelee.

Ispaaniiin Respyyblikede tuhalamza

Praaga, 2. (TASS). Praagada garza baigaa „Deiçe Folьkoiceitygyng" geze gazeetiin medeesexenь xadaa, faşiis Germaanida zerlig terrooroi xedii bolboş, Ispaaniiin aradtai eb nainairamdaxa kampaani yrgeneer jabuulagdaza baina. Ispaaniiin respyyblikedtei eb nairamdalalga bolbol Ispaaniiin yxi xyyged ba exenernyydte zoriuulan myngen zeeri sugluulaza tuhalaxa ba Ispaaniiin yimyyleeşedte seregei xeregsel elьgexii zyrihen temeselnyyd, Ispaaniiin respyyblikiin Aarmida hain duratanii elьgexe gehen jabadalnuud deerehee xaragdana.

Beerlinei xydelmerişenei rajoonuudta xydelmerişenei exenernyyd doloon xonog soo 1-2 daxin hyni oroi boltor ispaaniiin xyygedte xubsaha ojodog baina.

Germaaniiin moriaaguud bolbol yimyyleeşedte elьgegdexe sereg ba seregei xeregselii paroxodoor zeexejee arsadag baina.

Gestaapiin aagentnuud bolbol Ispaaniiin respyyblikede tuhalxa mynge sugluulagşadii bederze byxe oron dotoroo xeden xunii xydelmerişedii aarestalba.

Staxaanovtanai xydeleeji udaridanagyi

(Jaruuniin sovxoozhoo, manai korespondeent).

Jaruuniin mixanai sovxoozoi malazal deere erxim zişee xaruulan xydelmerileze jabadag socialiis azalai maasternuud yseen bişe bii. Ene sovxoozoi xojordoxi feerme deere tugal xaradag nyxer Ceregmaa Cedenei 1937 onoi niuurta 38 tugal beje deeree daaza abaad erxim hainaar xaraza baina. Myn negedexi feermiin №8 gyyrtiin gyrtopraav nyxer Cevaan Badmiin ba tugalşad nyxer: Cerzemaa Oşoroi gegşe ynen sexeer xydelmerileze, gyrenei zeeriii erxim hainaar ximagdaza jabana. Ene nyxer 38 tolgoi tugalnuudii tobir targanaar tezeeze baina.

Myn eneen şingi, zişeetei hainaar xydelmerildeg haaliişad olon bii. Negedexi feermiin №6 gyyrtede (gyrtopraav Dordyyjev) haalişan nyxed: C. Cebzedei ba Dulma Gendenei gegşed ynieen byrihee yderei 8-9 litr hy haana. Ene feermiin Cevaan Badmiin gyyrtede haalişan nyxed Cezeb Cerenei ba Zaxaarova gegşed ynieen byrihee 8,3-8,6 litr xyrter hy haadag baina. Tiixede nege ynieenhee 7 litr hy haaza abxa noormotoi baigaa.

Baha tarilgiinş azal deegyyr iimenyyd udaarnig—staxaanovtan yseen bişe bii baixa. Tiigeed le tedenei dunda poliitikan xyzmeşyyylgiin xydelmeri negenteş jabuulagdaagyi ba yngerxedee feermenyyd, gyyrtenyyd deere ede udaarniguudai dunda socialiis myriiseen mynee xyrter emxidxegdeegyi baixa jym. Eneen tuxaida sovxoozoi xydelmerişedei Komiteed hanalaa tabinagyi. Myn sovxoozoi direekce bolbol ene xydelmerii emxidxexiin orondo staxaanovtan =udaarniguudaa gederge soxin gazaaşalza baina. Zişeelee haa: 1931 onhoo xeişo tere sovxoozdo yrgelze xydelmerileze jabaxa zuuraa socialiis malazal deere erxim zişee xaruulza xeden daxin şagnagdahan ba yngeregşe xabarai tarilgada erxim staxaanovtanai negenь jabaza, sovxoozoi direekcehee şagnal abhan staxaanovşa nyxer Daşa Cebegei gegşiin bişiixan xybyyneinь ybedeed baixada emnelgiin orondo abaaşaxiinь mori ygeegyi baiba. Terecnhee gadana, negedexi feermii daagşa Bodiiin Çimed gegşe staxaanovşa nyx. Daşa Cebegei saliin xylehiinь ygyyleegyi „aril, tonil"—geze meteer sovxoozoi azalhaa yldehen baixa jym. Bodiiin gegşiin iime zigşyyritei jabadal xeze baixadanь tus sovxoozoi direcktor nyx. B. Batiin bolbol terceniii xaraza baihan aad,—„nyx. Bodiiin iixee bolliş" gexehee bişe jamarş xemzee abaagyi, staxaanovşa nyx. Cebegei gegşii kolxoozdonь busaahan baina.

Ene xadaa feermii daagşa Bodiiin gegşiin exin tyryyşiinxijee xeze baihan jabuulganь bişe. Negedexi feerme deere myn sovxoozoi olonxi maliinь badag. Tere feermede erxim hainaar xydelmerilexe jabahan xeden olon xynyydii iimerxyygeer—niuurai yheegeer gy, ali bişeş jamar negen zoriltotoigoor sovxoozoi azalhaa yldezerxideg „jixe erxetei" ba „şadabaritai" bolhon xyn baina.

Sovxoozoi direekce bolbol staxanovtanai xydelmeriin bişiixanaarş hanalaa tabidaggyi. Zişeelee haa: erxim staxaanovşa tugalşan nyxer Dulsan Bazarai gegşe mynee xynei baigaagyi myn gyrei ba baldag ba salin xylehee sag soonь abadaggyi deerehee, tuilai muu baidalda baidag baina.

Jaruuniin sovxoozoi direekce bolbol kanceliaarai biyrokratiis udaridalgahaa darii xaxasaza ynexeer praktiis bodoto udaridalgatai bolzo kaadrnuudtaa bolьşeviig anxaral tabidag bolxo johotoi.

C. Gyyndinski.

Xudaldaanai teemede

Ed baraanai yne sen ximdaruulagdaba

Manai zasagai gazarai togtooloi yndeheer, arad zonoi yrgen xeregselei ed baraanuud: noohon ba bişe byd, gutalnuud, parfiymeeri, meexa, ojodoloi maşiinanuud, patefoonuud spoor tiin xeregselnyyd, elektro-laampa, sonxiin şilnyyd, erxim soortiin papiroosonuud ba zuruulai sen 5-16 proceent ximdaruulagdahan baina.

Myn ene togtooloi yndeheer ijyyliin 1-hee exilen baha xeden şuxala baraanuud: trikotaaz (dotor xubsaha, gadar xubsaha, ere ba exener xynei oimoho), hain şanartai ojomol xubsahanuud, galanterei, meebelь, xygzemei xeregselnyyd, hurguuliin xeregselnyyd ba xyygedei naadxuurai yne sen ximdaruulagdaba.

Ene bolbol, manai paarti ba zasagai gazarhaa arad zonoigoo eriltii xangaxa tuxai yder byri hanalaa tabin oroldozo baihanainь gerşe myn.

Ed baraanai yne sen ximdaruulxa tuxai Soveedai poliitikiin bodoto deeree bejelyylegdeze baihan uşar bolbol, xojordugaar taban zilei tysebii amzaltataigaar gyisedxeze baihan ba staxaanovtanai xydeleentei nigta xolbootoi jabadag manai baigaa azalai byteesiin şuud deeşeleltee deereee gerşelzeg lena geze manai oronoi azalşan arad byxen haisa medeed baina.

Paarti ba zasagai gazar bolbol ed baraanai yne sen ximdaruulxa poliitikii şuud şangaar jabuuldag. Manai gyrenei graaz dan byxen eehediingee azabaidal ba kylьtyyriin yder byri debzen urgaza baihan ba saaşadaa ulam jixeer debzexenь labtai geze medeed xyxiyy sengelig jabana. Zygeer manaida iime baiza baixada, gadaadiin kapitaliis gyrenyydei xydelmerişen, tariaaşan ba aibaxaagşadai aza amidaralai baidal yder jirexe byri ulam muudaza, ylesxelen guiranşa baidal elbegzeze, saaşadaa tedenei baidal haizaraxa tuxai jamarş naidabarigyi bolohon yjenь baina.

Gyrenei ba kopiratiivai magaziinuud, kolxoozoi bazaarnuudai ed baraanai sen ximdaruulxa jabadal sanai azalşan aradai xeden miliaard tyxerigii gamnuulan yldeeze ygene. Eneentei xamta manai xydelmerişed ba albaxaagşadai salin xylehe, kolxoozniguud ba ymsetenei olzo yder jirexe byri deeşelen urgaxa, manai seseg mete urgaza baigaa Soveed Xolboonoi arad zon bygedeeree şan ga şadaltai baidalda şuud orozo jabana.

(„Praavda" gazeetahaa)

Xenei gemeer geişeb?

Booxon. Buriaad-Jengyydei selьpoogoi xudaldagşa Dalbaajeva gedeg xydelmerileze baixadaa, negeş myngenei dutagdal xeegyi, naimaagaa ton hainaar jabuulza baihan jym. Nyx. Dalbaajevaagai 6 hariin turşa soo xydelmerlleed baitaranь, selьpoogoi tyryylegşe Xalmaatov gedeg „selьpoogoi xeregte ynii xydelmerilehen hain dyrşeltei xudaldagşii abxam" geze Dalbaajevaaji jamarş şaltagaangyiraer azalhaanь gargaad, Xondoroonov gedegii xudaldagşa bolgozo abhan baina. Mynee Xondoroonov, magaziinaa sag soonь neexegyi xeden çaas oroi neexe, erte xaaxa jabadal yrgelze gargaza baidag. Xeterxede magaziinaa xaazarxiood 10 garan xonogto arxidaza zaiza jabadag bolhon baina.

Eneen tuxai aimagai potreebkoperaaciin zyghee eris şanga xemzee abxa johotoi.

Xyd-biş.

Hy haalga ba tugalai xaruulhii zybeer emxidxexe

Mynee yjede ynieedei tyleg hytei bolhon yjenь baina. Ene yjede ynieenei haalgii ton zybeer emxidxexe johotoi. Ijyynь, ijyylь ba aavguusta gurban hara soo ynieedii ydertee gurba haaxa meetodoor oroxo baihan aad, eneen tuxai Xoriiin aimagai zooteexnigyyd ba aimagai gazarai tahaghaa kolxoozniguud ta jamarş zaabari ygeedyi baina.

Yngeregşe zil Agliin aimagai Cecegei neremzete kolxoozoi yxerei feerme ynieedee ydertee gurba daxin haaza, yderelgee hy haalgii 80 liiter xyrter ylyy haadag boloo hen. Ene meetodii byxii feermenyydei xalan abxa xereg myn.

Gadana, haja tugallahan ynieedii ydertee xojor xyxyylze haadag baina. Ene bolbol ynieeneigee delen ybeşen bolgozo hygyi bolgozo ba tugalaa angaza bejedenь xoro xyrgexe jabadal myn geze malşan byxen medexe xeregtei. Narai tugalii ydertee adagiinь 4 daxin xyxyylxe xeregtei. Ydertee oroidoo 2 xyxyylxede undaa xyrehen tugal jixe hy xyxeed şişedeg baina. Zişeelxede: Xoriiin aimagai Dunda-Xudanai somonoi, Voroşilovoi neremzete kolxoozoi feerme narai tugalnuudaa ydertee xojor xyxyylleed baihan uşar haa şişehen tugalnuud olon baidag. Ene kolxoozdo baihan malai feelьdşer Vaandanai gedeg ydertee olon daxin tugaliinь xyxyylxe ba ybehenei şyyhe uulgaxiin xemzee abangyi, hanaa amar huuna.

Baha hy haalgii zybeer emxidxedeggyi feermenyyd jixe olon yzegdedeg. Nege haaliiŝada 20-25 ynieedii daalgaza ygexedenь tereenei diileze jadahaar hyjee xysed abadaggyi uşaraxad bii. Zunai xaluunda gyyrteigeer erte bodozo, 4 çaasai yjede ynieedee biryyende gargaza, ygleenei heryyende edieelyylxe xeregtei. Yderei xaluunda yxernyyd edieelxejee bolişodog geeşe. Xerbee zunai yjede nogoonoi şimetei baixada yxer malii zybeer edieelyylze targaluulaagyi haa ybeleinь xaruuhanda ton berxetei geze malşan byxen medeze, malaa targaluulxiin tylee temesexe johotoi.

Malşadai gol bolgoxo zorilgonь xadaa haixan uhaar malaa ydertee duransoonь abhaza nogoo haintai gazarta bilşeexe ujalgatai. Baingii uradxal bişe uhanhaa mali uhalza bolxogyi. Tiime uhan bolbol ybeşen delgeryylxiin yndeheniinь geeşe. Tugalnuudaa bairadaa dytiin bilşeeride bilşeexe xeregtei. Tugalaa bilşeedeg gazartaa tomo mal bilşeeze bolxogyi.

Myn byxii malaigaa bilşeeriii xeden ondoo tahag yçaastog bolgozo xubaagaad, tere tahaguudtaa eelzeegeer nogoonoinь duuhatar xeden (3-5) xonogoor bilşeexe. Tede tahaguudiinь noomerlagdahan baixa johotoi. Nege zaxahaa nygee zaxadanь garaad, gedergee jirexedenь, egeen tyryyn bilşeehen tahagai nogoon urgaza xysexed baixaar tensyylze tyseblexe johotoi baina. Uşariinь xadaa, olon malii byxii bilşeeri deegyyrei duraaranь ta bixada, nogoogoo xeşexeze muuduuldag baina.

Ene meteer, zunai yjede malii zybeer emzilze, bilşeegee haa toho abalga ba malii tar galuulxa jabadalda ton jixe tuhatai baina.

Gadana, tugalii gansal hyeer texeexe geze zarim malşad oroldono. Tere tiime bişe, tedende xaruulza, ton texeel tariaanai zyilii ediyylelsexe ba maşiindahan hy sebereer (eedyylengyigeer) 37-39 graadus xyrter bylieen bolgood uulgaxada bolno. Zarim kolxoozuud maşiindahan hyjee xysed xereglengyi, eedyyleed xajaza baidal jym. Ene bolbol xereglexe baihan xereg myn.

Uşar iimehee, feermiin xydelmerişen bygede eehediingee bejede daalgagdahan ujalganuudii amzaltataigaar dyyrgexiin tulda, staxaanovai meetodeer xydelmerilexii oroldogtii!

N. Badmacereenova.

Xen bolxo durtai bib

Respyyblikiin xyygedei olimpiadada xabaadalsahan edir naadaşa Cediipov (Biçyyrei aimag). (Şaraapovai foto).

bişe dunda hurguuliin erxim huragşa. Agriijaa bolbol Aimagai gegeerelei tahagaar, Moskvaa goorod egskyyrsede oşoxo pytioovkoor şagnagdahan, aimagai xyygedei olimpiaada da taancaar negedexi zerge abahan baina. Respyyblikiin xyygedei 1-dexi Olimpiaadada myn le şagnal abhan baigaa. Mynee 2-doxi Olimpiaadada jirexedee yngerhen zileixihee nelieed jixeer deeşee urgaza, jamarş tusxai hurguulitai baleet naadagşadai jadaza naadamaar taancii, jamarş tybeggyi xyngen solbonoor naadaba. Zigziitova bol eeree xelxedee—„baleet-naadagşa aktriica bolxob. Eneenei tula urid beledxelei baleetiin hurguulida huraxa jixe xyselenteib"—gene. Zigziitova Agriijaa Respyyblikiin xyygedei 2-dugaar Olimpiaadada taancaar negedexi zergede garza patefoonoor şagnagdaa.

Baleet naadagşa aktriica bolxob

Agriijaa Zigziitova—15 nahatai, Kiaagtiin adagai xysed

Zahabari

Manai gazeetiin ijyyliin 9-nei noomerta „SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" projeektiin V byleg soo, 37 zyilei eseste „jahotoi" gehenii „johotoi", 38 zyilei 5 myrte „respyybtikenyydei" gehenii „respyyblikenyydei", 40 zyilei „a" pyynkt soo „xazairaltagyi" gehenii „xazairaltagyi; myn zyilei „b" pyynktiin hyylde „yreze gehenii „yzeze", 42 zyilei exinde „Xlzaar" gehenii „Xizaar", 44 zyilei „a" „e" „f" pyynktnyydei exinde „nunguuliin" gehenii „hunguuliin", 48 zyilei „a" pyynktede „SSSR-ei Konstituuciin SSSR-ei Jixedeede Soveedta . . ." gehenii „SSSR-ei Konstituuciin ba SSSR-ei Jixedeede Soveedta...", myn zyilei „c" pyynktede „hunguuliin" gehenii „hungaltiin", 79 zyil soo .. hungaltiin zaabariiin" gehenii „... hungaltiin dyrimei", 95 zyilde „eksempliaar", „ekrempliaarань" gehenyydii „ekzempliaarань", 102 zyilei udaa„ 10 zyil" gehenii „103 zyil" geze zaban unşaxa.

3-daxi niuurta „BK(b) P-in Moskvaagai organizaaciin aktiivai suglaan" gehen zyilei xojordoxi koloonkodonь deerehee 13 myrte „....amidiirahan tuxai..." gehenii „hergeehen tuxai", myn 35 myrte „pyyliinь ygeze..." gehenii „ryyliinь ygeze" geze zaban unşaxahaa gadana, dyrbedexi niuurai exin koloonkiin xojordoxi abzaaciin exinde „Sijeena" gehenii „Sejeera", myn niuurta „Demokraatis Ispaanida tuhalamza" gehen zyil soo „Şeicaarihaa" gehenii „Şveicaarihaa" ene niuurai 5 daxi koloonkodo „Moskvaagai fizkylьtyyriin praadta" gehen garşagii „Moskvaagai fizkylьtyyriin praadta" geze zahaza unşaxa.

Redaakca.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

MYNOODER KINOO-TEAATRNUUDTA

„Progrees" kinoodo — Gerlelge

„Erdem" kinoodo — Altarma gol

Buriaad-Mongol pedagogiis instityyd ba bagşanarii beledxexe 2 zilei (yderei) instityyd 1937 onoi namarai abalgada

doro dursagdahan fakylьteeduudta abna:

1. Fiizika-matimaatikiin,
2. Xele ba literatuuriin,
3. Baigaaliin şinzelgiin,
4. Beledxelei tahag.

Instityydyyd bolbol xysed dunda hurguulinuudai bagşanarii, xysed bişe dunda hurguulinuudai bagşanarii beledxene.

Instityydte oroxii xysegşed bolbol xysed dunda hurguuliiin erdemtei ba dorodursagdaxa zyilnyydeer şalgalta garhan baigaa haa abtana: a) oros xele, bişelge, unşalga, gramaatika ba literatuura; b) buriaad xele (buriaad-mongolşuudhaa); v) matemaatika; g) fiizika; d) xiimi; j) politgraamota; z) ali negen xari xele—aangliiin, neemecei gy, ali francuuzai (orogşodoi duranhaa).

Medyylgenyydii instityydei direektorai nere deere elьgeexe, eneentei xabsaruulagdaxa dokymeentnuud: a) avtobiograafi; b) dunda hurguuli dyyrgehen tuxai atestaaca (bodotiinь) c) paasport (bejeeree jirexedee ygene) ç) gerşelegdehen 3 xeheg fotokaartoçka (malgaigyigeer abxuulhan 3-4 sm xemzyyrei haa hain; d) seregte xabaadalga tuxai spraavka (seregei ujalgatanhaa).

Medyylge abalga ba şalgaltada oruulalga ijyyniiin 20-hoo aavgustiin 1 xyrter, stydeentnerei toodo oruulalga aavgustiin 21-hee 25 xyrter, nomoi yzelge sentiaabriiin 1-hee exilne.

Abtagşad bolbol stipeendi stoloovo ba bairaar xangagdana, bylenertei stydeentnerte baira ygtexegyi.

Medyylge ba dokymeentnyydee „г. Улан-Удэ, Рабочая 20—Пединститут, Приемной комиссии" gehen aadresaar jabuulxa.

Direekce.

Телефоны редакции: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, сель озотдела—7-55, промотдела— 5-07

Noomer gargagşa N. CEVEENE. Verstaalagsad: D. Baldaanov, C. Dambaajev. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 826.